

Bouw aan een sterke toekomst.

**Keuzes voor vrijheid,
verantwoordelijkheid en doen
wat werkt.**

Voorwoord

De onzekere tijd waarin we momenteel leven vraagt om een stabiel en gedegen bestuur van onze gemeente. In 2024 kwam er een breuk in het college na intern gedoe bij GBO. Op dat moment werd opnieuw een beroep gedaan op de inzet en ervaring van VVD Overbetuwe. Sindsdien zijn de problemen niet verdwenen, wel verminderd, is de aanpak verbeterd en is er weer rust en richting in het gemeentebestuur.

We hebben in de afgelopen periode laten zien dat we niet alleen praten, maar ook doen. De Pas1 is opgeleverd en op veel woningbouwplannen is of wordt besloten, oa: Lingezicht en Vriesenenk Elst, Wilibrorduskerk Herveld, Zetten-Zuid, Biezenkamp Driel, Heteren-Zuid en 't Kriekske in Valburg. De bedrijventerreinen worden vergroend en de samenwerking met de ondernemers is versterkt. Het MFC 't Knooppunt in Valburg is opgeleverd en de bouw van De Wanmolen in Zetten gestart. Daarbij hebben we de stijging van de lokale lasten (OZB) beperkt gehouden.

Het blijkt in de praktijk steeds meer dat Overbetuwe uit sterke dorpen bestaat met betrokken inwoners. Het zijn gemeenschappen waar mensen elkaar kennen, waar verenigingen bloeien en ondernemers kansen creëren. Die kracht willen we koesteren en versterken. Niet door alles van bovenaf te regelen, maar door dorpsplatforms, verenigingen en inwoners zelf de ruimte te geven. Zij bouwen elke dag aan de toekomst van Overbetuwe – wij zorgen dat ze dat kunnen blijven doen.

Om dat mogelijk te maken, hebben we bij de komende gemeenteraadsverkiezingen uw steun nodig. In dit verkiezingsprogramma leest u wat we als VVD Overbetuwe belangrijk vinden, welke keuzes we maken en wat we per dorpskern willen bereiken. Uw ideeën en inbreng blijven voor ons van groot belang. Samen maken we Overbetuwe sterker, leefbaarder en toekomstbestendig.

Namens de leden van VVD Overbetuwe

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Liberaal beginselen	4
Samenvatting	5
1. Wonen, leven en genieten in Overbetuwe	9
1.1 Iedereen een thuis in Overbetuwe	9
1.2 Groen, schoon en praktisch ingericht	10
1.3 Vlot en veilig onderweg	11
2. Duurzaam vooruit	13
3. Overbetuwe vol ondernemerskracht	15
3.1 Ruimte voor ondernemers en werk	15
3.2 Een levendig Overbetuwe voor inwoners en bezoekers	16
3.3 Iedereen doet mee op de arbeidsmarkt	17
3.4 Sterk buitengebied	18
4. Samen leven in sterke dorpen	20
4.1 Sterke sociale basis in de dorpen	20
4.2 Zorg dichtbij en op maat	21
4.3 Fijn opgroeien in Overbetuwe	22
4.4 Onderwijs met gelijke kansen voor elk kind	24
4.5 Iedereen doet mee en integreert	25
4.6 Erfgoed, evenementen en Overbetuwse identiteit	26
5. Verstandig met ons geld omgaan	27

Liberaal beginselen

Wij vragen om uw steun en het vertrouwen om onze gezamenlijke ambities ook daadwerkelijk waar te kunnen maken. Wij doen dit op basis van onze **liberale beginselen**:

- ▶ Vrijheid
- ▶ Sociale rechtvaardigheid
- ▶ Verantwoordelijkheid
- ▶ Gelijkwaardigheid
- ▶ Verdraagzaamheid

Wij werken aan een veilig en welvarend Overbetuwe. Waar inwoners de ruimte hebben om te wonen in een leefbare en veilige omgeving. Wij geloven dat veruit de meeste mensen hun eigen keuzes kunnen maken. Zij die dit niet kunnen, verdienen ondersteuning. Vanzelfsprekend mogen die keuzes niet in strijd zijn met de wet of anderen belemmeren of benadelen.

Vrijheid brengt verantwoordelijkheid met zich mee. Ieder van ons is verantwoordelijk om een bijdrage te leveren aan onze samenleving. Niet iedereen staat hetzelfde in het leven. Dat hoeft ook niet. De diversiteit van onze samenleving is een groot goed en biedt vele kansen. We zijn trots op onze Nederlandse normen en waarden.

Sociale rechtvaardigheid is het scheppen van gelijke ontplooiingskansen voor iedereen. De VVD wil ongelijkheid zoveel mogelijk opheffen. Bijstand en sociale wetgeving is liberaal.

Voor de VVD als volkspartij zijn alle mensen gelijkwaardig. Iedere burger krijgt de kans en ruimte om zich te ontwikkelen en om naar vermogen actief aan de samenleving mee te doen. Ook hierin hebben inwoners een eigen verantwoordelijkheid.

Samenvatting

We kiezen voor een gemeente die doet wat nodig is:

- We verminderen de bureaucratie rondom woningbouw, zodat er sneller en meer gebouwd kan worden.
- We zorgen voor duidelijkheid - Inwoners en ondernemers met plannen krijgen sneller een “ja” als het verantwoord kan, een “nee” als het echt niet kan.
- We investeren in de kwaliteit van de ambtelijke organisatie en beperken de kosten en omvang door te kiezen voor de kerntaken zoals openbare orde en veiligheid, voorzieningen in de dorpskernen, groen- en wegonderhoud, scholen en burgerzaken.
- We kiezen voor preventie om zorgkosten te besparen en dat komt ten goede aan al onze inwoners.

Extra taken bovenop wat wettelijk verplicht is, doen we alleen als ze echt werken en effectief zijn. Investerings in preventie moeten meetbaar iets opleveren. En een betaalde baan moet altijd meer opleveren dan een uitkering.

We zijn eerlijk over de financiële uitdagingen. De tekorten in de jeugdzorg en WMO leggen druk op de begroting. Dat mag niet betekenen dat we eindeloos blijven bezuinigen op onderhoud van wegen en groen of de lasten voor inwoners en ondernemers onverantwoord verhogen. We kiezen niet voor pappen en nathouden, maar voor structurele oplossingen. Een stijging van de lokale lasten, zoals afvalstoffenheffing en OZB, vinden wij alleen acceptabel als ook fors wordt bezuinigd op de uitgaven én als de lasten niet hoger worden dan het landelijk gemiddelde.

Overbetuwe: sterke dorpen, samen vooruit

In Overbetuwe geloven we in de kracht van onze dorpen. Van Oosterhout tot Driel, van Hemmen naar Elst – elke kern heeft een eigen karakter, geschiedenis en gemeenschap. Juist die dorpen maken Overbetuwe tot wat het is. Ze vormen de basis waar mensen elkaar kennen, waar verenigingen bloeien, waar ondernemers hun nek uitsteken en waar vrijwilligers het verschil maken.

Wij willen die gemeenschappen versterken. Niet door alles van bovenaf te regelen, maar door ruimte te geven aan lokale initiatieven, verenigingen en dorpsplatforms. Waar bewoners samen plannen maken voor hun buurt, ontstaan de beste en meest duurzame oplossingen. Daar willen wij als gemeente naast staan: ondersteunen waar nodig, loslaten waar het kan. We kiezen daarbij voor maatwerk: wat werkt in Elst hoeft niet te werken in Zetten of Heteren.

Tegelijk maken we keuzes die Overbetuwe toekomstbestendig maken:

- Wonen: we bouwen in alle dorpen een breed en betaalbaar aanbod, versnellen procedures en benutten nieuwe woonvormen, zodat jongeren kunnen blijven, gezinnen kunnen doorgroeien en ouderen een passende plek vinden.
- Leefomgeving: we investeren in groen, veilige routes, speelplekken en praktische voorzieningen, samen met inwoners die zich inzetten voor een schone en prettige omgeving.
- Bereikbaarheid: we zorgen voor vlot en veilig verkeer, goede verbindingen tussen dorpen en voldoende parkeergelegenheid, ook door innovatieve OV-oplossingen bij aanbestedingen.
- Zorg en welzijn: we organiseren hulp en ondersteuning zoveel mogelijk dicht bij huis, versterken netwerken in de buurt, en zien preventie als iets voor iedereen – om gezond en zelfstandig te blijven.
- Jeugd: jongerenwerkers zijn zichtbaar in alle kernen en zoeken actief contact met scholen, verenigingen en ook ondernemers, zodat signalen over jongeren snel worden opgepakt en ondersteuning wordt geboden.
- Onderwijs: we investeren in peuteropvang, goede schoolgebouwen en veilige routes naar school, en benutten scholen als broedplaats voor preventie en samenwerking.
- Ondernemerschap en werk: we koesteren ons midden- en kleinbedrijf en agrariërs, geven ruimte om te ondernemen en creëren kansen voor werk, scholing en innovatie.
- Duurzaamheid: we nemen samen stappen naar een groene toekomst, met verstandige keuzes die betaalbaar blijven, breed draagvlak hebben en ook kansen bieden voor innovatie en werkgelegenheid.
- Financiën: we gaan zuinig en slim om met belastinggeld, houden de lasten onder het landelijk gemiddelde en investeren in een sterke ambtelijke organisatie, zodat we inwoners en ondernemers goed kunnen bedienen.

Alles wat we doen, begint en eindigt met de dorpen en hun gemeenschappen. **Sterke dorpen bouwen samen aan een sterke gemeente.** Dat is de kern van ons programma: een Overbetuwe waar iedereen mee kan doen, waar iedereen een thuis vindt, en waar we samen bouwen aan de toekomst.

Concreet voor onze dorpen

Elst

- Nieuwe woningen in Lingezicht, De Helster, Vinkenhof en Vriesenenk
- zorgen voor meer keuze voor starters en senioren.
- Bij de herinrichting van De Helster en de Van der Duyn Van Maasdamstraat reserveren we ruimte voor een huisartsenpraktijk en andere zorgfuncties.
- Het dorpshart van Elst blijft bruisen met aantrekkelijke winkels en voldoende parkeergelegenheid.
- Sportvelden, verenigingen en voorzieningen groeien mee met de omvang van Elst.

Zetten - Hemmen

- Uitbreiding van de woningvoorraad in Op Zuid II, Veldstraat, Zuidwest Zetten en Zetten Oost.
- Een vaste jongerenwerker is zichtbaar aanwezig, en we versterken samenwerking met scholen en verenigingen om jongeren kansen te geven.
- Veilige routes naar school en goede verbindingen met omliggende dorpen blijven een prioriteit.

Heteren

- Nieuwe woningen in Heteren-Zuid en aandacht voor een extra huisartsenpraktijk of medisch centrum.
- Een aantrekkelijk dorpscentrum met ruimte voor ontmoeting en evenementen.
- Samenwerking met inwoners en organisaties om de groene omgeving te versterken.

Valburg - Homoet

- Nieuwe woningen bij 't Kriekske en Valburg-Oost.
- Steun aan initiatieven zoals groene bufferzone Betuweroute/A15 en terrein waterzuivering.
- Verbetering verkeersveiligheid door aanleg voetpaden langs doorgaande wegen.

Driel

- Nieuwe woningen bij Biezenkamp (tussen de Molenstraat en de voetbalvelden) en Verlengde Rijnstraat.
- Aandacht voor verkeersveiligheid rond scholen en sportclubs.

- Een levendig dorpshart waar inwoners elkaar graag ontmoeten.
- We zetten ons in voor goede sportvoorzieningen in Driel. Daarbij houden we rekening met de samenwerking en afspraken met de gemeente Arnhem, zodat inwoners toegang hebben tot passende sportfaciliteiten.
- We zorgen voor passende parkeervoorzieningen (bijvoorbeeld Blauwe Zone) zodat het fijn winkelen blijft rondom 't Polenplein.

Oosterhout

- Middels snelheidsremmende maatregelen afdwingen 30 kilometer per uur in Dorpsstraat, Van Woerkomstraat en Peperstraat.
- Snelheid in ontwikkeling nieuwe dorpshuis en sportzaal.
- Mogelijk maken woningbouw langs Park 15 en zorgen voor voldoende woningen naast nieuwbouw school SamSam door deze twee bouwlagen hoog uit te voeren.

Andelst

- Uitbreiding van woningen in Tuindersbuurt.
- Ruimte voor kleinschalige bedrijvigheid op nieuwe of bestaande terreinen.
- Samenwerking met ondernemers om werkgelegenheid en voorzieningen te behouden.

Herveld

- Nieuwe woningen bij de Sint Willibrorduskerk geven het dorp een impuls.
- Buurtinitiatieven en verenigingen krijgen ruimte om samen het dorp leefbaar te houden.
- Aandacht voor goede routes en veilige oversteekpunten voor schoolgaande kinderen.

Randwijk

- Nieuwe woningen in Randwijk Oost zorgen voor kansen voor starters en doorstromers.
- Behoud van de dorpse schaal en ondersteuning voor lokale initiatieven.
- Samen met bewoners werken aan groen en ontmoetingsplekken.

Slijk-Ewijk

- Nieuwe woningen bij de Danenbergflanken.
- Krachtige inzet op behoud van het dorpse karakter en ondersteuning voor verenigingen.
- Verbetering van verkeersveiligheid en routes voor fietsers en wandelaars.

1. Wonen, leven en genieten in Overbetuwe

1.1 Iedereen een thuis in Overbetuwe

Visie en toelichting

Een thuis is meer dan een dak boven je hoofd. Het is de plek waar je je veilig voelt, waar je tot rust komt en waar je je leven opbouwt. In Overbetuwe vinden we dat iedereen zo'n plek moet kunnen vinden: jong en oud, starter of doorstromer, huurder of koper. De druk op de woningmarkt is groot: jongeren trekken weg omdat zij geen woning kunnen vinden, gezinnen wachten te lang op een geschikte plek en ouderen hebben vaak geen passende woning om naartoe te verhuizen. Daarom zetten wij de komende jaren gericht in op uitbreiding en verbetering van de woningvoorraad.

We willen een gevarieerd aanbod in alle kernen en verminderen waar mogelijk bureaucratie door procedures te versnellen en heldere afspraken te maken met corporaties en andere partijen. Ook onderzoeken we nieuwe woonvormen die aansluiten bij actuele behoeften. De bouw van goedkope en betaalbare koop- en huurwoningen krijgt prioriteit, met extra aandacht voor jongeren en ouderen. We bouwen voor jongeren zodat zij een reële kans hebben op de woningmarkt. We willen voorkomen dat een groep jongeren te veel verdient voor een sociale huurwoning, een koopwoning te duur is en dus onze gemeente verlaat.

En we realiseren geschikte woningen voor ouderen zodat doorstroming op gang komt en anderen een passende woning kunnen vinden.

We zien dat procedures en regels het bouwen soms onnodig vertragen. Daarom vinden wij dat de gemeente slimmer eigen grondposities in kan zetten, zodat kansen sneller kunnen worden benut en nieuwe woningen sneller gerealiseerd kunnen worden. Daarbij houden we altijd oog voor een zorgvuldige afweging van risico's en de kwaliteit van de leefomgeving.

We hanteren daarbij duidelijke uitgangspunten: voor mensen met een verblijfsvergunning geldt geen voorrangspositie bij sociale huurwoningen, waardoor zij eventueel langer in opvangcentra moeten verblijven; voor kleinschalige woonwagenlocaties volgen we de wettelijke verplichtingen, maar letten we op ruimtebeslag en kosten; en de welstandscommissie geldt alleen nog voor monumenten.

Onze concrete acties

- We realiseren jaarlijks minimaal 200 nieuwe woningen door actief projecten te versnellen en te ondersteunen.
- We voeren in alle kernen grote woningbouwprojecten uit zoals Lingezicht (Elst), 't Kriekske (Valburg) en Tuindersbuurt (Andelst), zodat overal nieuw aanbod ontstaat.
- We introduceren en ondersteunen nieuwe woonvormen zoals flexibele concepten voor jongeren en ouderen en initiatieven van particuliere corporaties.
- We verruimen de mogelijkheden voor splitsing en levensloopbestendig bouwen en zorgen voor duidelijke regels om overlast te voorkomen.
- We sluiten concrete prestatieafspraken met woningcorporaties en zorgpartijen om doorstroming te bevorderen en mensen met een urgente woonvraag sneller te huisvesten.
- We bieden via bestaande initiatieven en binnen redelijke grenzen ruimte voor tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten die in Overbetuwe werken.
- We verminderen bureaucratie bij woningbouw door duidelijke kaders vooraf, zodat initiatiefnemers niet worden verrast door veranderende eisen. De gemeente denkt actief mee over oplossingen in plaats van regels stapelen.

1.2 Groen, schoon en praktisch ingericht

Visie en toelichting

Een leefomgeving die groen, schoon en praktisch is ingericht, draagt direct bij aan de kwaliteit van ons dagelijks leven. We leven graag in dorpen waar het prettig wonen en verblijven is, met voldoende ruimte voor natuur, speelvoorzieningen en parkeergelegenheid. De gemeente heeft hierin een belangrijke verantwoordelijkheid, maar het vraagt ook inzet van inwoners zelf. Door samen te werken aan het onderhoud van groen, het zorgvuldig omgaan met afval en het slim inrichten van onze openbare ruimte, houden we Overbetuwe leefbaar én betaalbaar. We zetten in op herstel en behoud van natuur, versterken biodiversiteit en zorgen voor voldoende openbaar groen in en rond onze kernen. We stimuleren groen bij individuele huishoudens en zorgen dat groen, parkeerplekken en speelplekken aansluiten bij de behoeften van bewoners. In nieuwbouwwijken zorgen we voor voldoende parkeergelegenheid. We gebruiken het verminderen van parkeerplaatsen niet als instrument om inwoners richting openbaar vervoer te sturen; dat past niet bij een plattelandsgemeente als Overbetuwe.

Ook zorgen we voor een goed functionerend en betaalbaar rioolstelsel, waarbij iedereen die hiervan gebruikmaakt, bijdraagt aan de kosten, ongeacht of iemand huurt of een woning bezit. Samen met inwoners, organisaties en andere overheden nemen we maatregelen om onze leefomgeving schoon, veilig en toekomstbestendig te houden. Daarbij houden we rekening met de kosten, stimuleren we hergebruik en werken we aan oplossingen voor wateroverlast, hitte en droogte.

Onze concrete acties

- We ondersteunen inwonersinitiatieven actief door kennis en waar mogelijk financiële middelen beschikbaar te stellen voor buurtgroenprojecten zoals Brienenshof Duurzaam, Valburg Groen, Groene Tafel Driel / Driel Groen en Werkgroep Heteren.
- We realiseren meer kleinschalige groene plekken met bomen en planten om de omgeving klimaatbestendiger en koeler te maken.
- We zorgen voor voldoende parkeergelegenheid in nieuwbouwwijken en ontwerpen die op een manier die de leefomgeving ondersteunt.
- We verbeteren het afvalbeleid door afvalinzameling zo goedkoop en makkelijk mogelijk te maken, hergebruik en recycling te stimuleren en kosten voor opruimen te verhalen op de vervuiler.
- We onderzoeken de invoering van nascheiding van afval om het aantal containers te verminderen en kostenstijging te beperken.
- We werken samen met Waterschap Rivierenland, RWS en de provincie aan maatregelen tegen wateroverlast, hitte en droogte.

1.3 Vlot en veilig onderweg

Visie en toelichting

Iedere dag zijn we onderweg: naar werk, school, winkels, familie of gewoon voor een wandeling. Het is belangrijk dat we ons in Overbetuwe vlot en zonder onnodige obstakels kunnen verplaatsen, ongeacht of we lopen, fietsen, rijden of gebruikmaken van het openbaar vervoer.

Tegelijkertijd staat veiligheid voorop. Verkeerssituaties moeten overzichtelijk en veilig zijn voor voetgangers, fietsers en automobilisten. Daarbij letten we op een goede doorstroming, voldoende parkeergelegenheid en duidelijke communicatie over wegwerkzaamheden. Ook zoeken we voortdurend naar slimme oplossingen die passen bij onze dorpen en die de bereikbaarheid verbeteren. Bij aanbestedingen geven we ruimte aan nieuwe, slimme en betaalbare vormen van openbaar vervoer, zodat de verbindingen tussen onze dorpen en de regio behouden blijven.

Verkeersveiligheid heeft altijd prioriteit. We streven naar een goede doorstroming van het verkeer en vinden dat parkeren bij nieuwbouw zoveel mogelijk op eigen terrein moet plaatsvinden. Samen met inwoners, scholen, sportclubs en andere betrokkenen maken we onze leefomgeving veiliger en toekomstbestendig, zodat iedereen met vertrouwen en gemak van A naar B kan reizen. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten komen we sneller aan op onze bestemming.

Onze concrete acties

- We richten samen met politie, ouders en buurtbewoners straten veiliger in, met extra aandacht voor de omgeving van scholen en sportclubs.
- We zorgen voor voldoende gratis parkeerplaatsen in alle dorpskernen en de winkelgebieden van Elst, Zetten en Heteren. We voeren een blauwe zone in voor het centrum van Driel tijdens winkeltijden.
- We bieden ruimte aan innovatieve OV-oplossingen bij aanbestedingen, zoals flexibele vraaggestuurde diensten via apps of deelvervoer, zodat dorpen goed verbonden blijven met elkaar en de regio.
- We verbeteren en onderhouden fietspaden met oog voor speed pedelecs en bakfietsen en realiseren snelfietsroutes van Noord naar Zuid en van Oost naar West, met voldoende stallingen bij stations.
- De gemeente houdt openbare lijst bij van verkeersonveilige situaties en geeft melders binnen 3 maanden gemotiveerd terugkoppeling over wat er mee gebeurt.
- De gemeente communiceert tijdig en duidelijk over wegonderhoud en afsluitingen, combineren werkzaamheden waar mogelijk en geven altijd een helder alternatief aan om zoekverkeer te voorkomen.

2. Duurzaam vooruit

Visie en toelichting

Duurzaamheid is geen doel op zichzelf, maar een manier om Overbetuwe leefbaar en toekomstbestendig te houden. Het vraagt om slimme keuzes en breed draagvlak. Door zorgvuldig te handelen kunnen we duurzaamheid combineren met economische kansen en aantrekkelijke dorpen om in te wonen.

We streven naar oplossingen die haalbaar en betaalbaar zijn, waarbij we oog hebben voor de omgeving en voor de inwoners die ermee te maken krijgen. Samen met inwoners, ondernemers en organisaties maken we per situatie verstandige afwegingen. Zo zorgen we ervoor dat we onze klimaatdoelen halen, zonder de betaalbaarheid en leefbaarheid uit het oog te verliezen.

We maken geen nieuwe plannen voor grootschalige zon- en windprojecten. Binnen de bestaande afspraken is ruimte voor maximaal twee windturbines op Overbetuws grondgebied aan de zuidzijde van de A15 tussen Andelst en Dodewaard en voor vier windturbines op Park 15, aansluitend op de reeds aanwezige turbines. Voor ons is dit nu genoeg: er komen géén nieuwe zonneparken op agrarische grond.

Zonneparken zijn in het verleden grootschalig aangelegd, maar de landschappelijke inpassing is daarbij onvoldoende beoordeeld. Nieuwe eisen worden opgesteld om dit beter te borgen. Lokale participatie is daarbij essentieel: de omgeving draagt de lasten en moet ook kunnen meeprofiteren. Een Omgevingsfonds is een middel om voordelen te laten landen in de directe omgeving.

Voordat we overstappen op een andere energievoorziening dan aardgas zorgen we dat inwoners een betaalbaar alternatief krijgen. Het bestaande gasnetwerk behouden we voor de toekomst, zodat we klaar zijn voor waterstof of groen gas zodra die beschikbaar worden.

De energietransitie biedt ook kansen voor innovatie en werkgelegenheid; daar willen we samen met ondernemers op inspelen.

Onze concrete acties

- We voeren bestaande plannen uit om de klimaatdoelstellingen van 2030 te behalen, en geven prioriteit aan een zorgvuldige uitvoering boven het opstellen van nieuwe plannen.
- We ondersteunen het streven naar een energieneutraal Overbetuwe in 2050 door initiatieven voor lokaal energieverbruik en lokale energieproductie actief te stimuleren.
- We verplichten bij nieuwbouwprojecten dat regenwater niet op het riool wordt geloosd, om wateroverlast te voorkomen en het riool te ontlasten.
- We pakken netcongestie aan door samen te werken met netbeheerders en te investeren in innovatieve technologieën.
- We stimuleren milieubewust ondernemen en verankeren lokale opwekking van duurzame energie in onze economische visie.
- We stellen samen met bewoners en gebouweigenaren per dorp een verduurzamingsplan op, met als uitgangspunt dat de totale woonlasten niet stijgen.

► 3. Overbetuwe vol ondernemerskracht

3.1 Ruimte voor ondernemers en werk

Visie en toelichting

Een sterk en veelzijdig bedrijfsleven is van groot belang voor een gezonde gemeente. Het midden- en kleinbedrijf vormt de banenmotor van Overbetuwe. Agrarische bedrijven zijn onmisbaar voor ons voedsel en het buitengebied, terwijl winkels en horeca zorgen voor levendige kernen en voorzieningen dicht bij huis.

Lokale ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, dragen bij aan innovatie en investeren in onze verenigingen en gemeenschappen. Het is daarom belangrijk dat de gemeente ondernemers ondersteunt, goed met hen samenwerkt en kansen benut. Dat vraagt om snelle, heldere communicatie en een houding van ja, mits in plaats van nee, tenzij.

We stimuleren samenwerking met ondernemersverenigingen, onder andere op bedrijventerreinen en binnen BIZ-gebieden, en werken toe naar prestatieafspraken waar mogelijk. Ook houden we in onze plannen rekening met voldoende ruimte voor bedrijvigheid en een gevarieerd aanbod aan bedrijfsruimten, zodat ook starters en kleinere ondernemers een plek vinden.

Daarnaast werken we samen met netwerkbeheerders aan oplossingen voor netwerkcongestie en zetten we in op innovatie en goede coördinatie tussen ondernemers.

Onze concrete acties

- We geven ondernemers de vrijheid om hun openingstijden zelf te bepalen, ook op zondag.
- We ondersteunen ondernemersverenigingen en centrummanagement actief en werken samen om gezamenlijke ambities te realiseren, bijvoorbeeld rond energietransitie, arbeidsparticipatie, stageplaatsen en het tegengaan van discriminatie.
- We gunnen binnen de wettelijke mogelijkheden gemeentelijke opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers.
- We houden de lijnen kort en geven ondernemers snel duidelijkheid, en denken mee over alternatieven als een verzoek niet direct kan worden ingewilligd.
- We zoeken actief naar uitbreiding van bedrijventerreinen zoals De Schalm in Andelst en de Merm in Elst, met extra aandacht voor kleinschalige, betaalbare ruimte voor startende (MKB-)bedrijven. We willen géén verdere uitbreiding van grootschalige distributiecentra.

3.2 Een levendig Overbetuwe voor inwoners en bezoekers

Visie en toelichting

Een levendige gemeente draagt direct bij aan het welzijn van inwoners en aan de aantrekkingskracht voor bezoekers. Wanneer er voor iedere leeftijdsgroep iets te beleven is, ontstaat er een omgeving waar mensen graag wonen, recreëren en ondernemen.

Daarom is het belangrijk dat er voldoende ruimte is voor activiteiten en evenementen. We ondersteunen initiatieven die de leefbaarheid versterken en stimuleren recreatie en toerisme waar dat past. Aantrekkelijke winkelgebieden, bruisende dorpsharten en een uitnodigend evenementenbeleid maken Overbetuwe tot een plek waar mensen zich graag verzamelen, ontmoeten en genieten van wat de gemeente te bieden heeft.

Park Lingezegen behouden we als uniek recreatiegebied: er komt geen woningbouw en geen permanente of commerciële activiteiten in het park. Voor evenementen is er ruimte op het evenemententerrein.

Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze economie en voorzieningen. We stimuleren recreatieve ondernemers die binnen de mogelijkheden willen uitbreiden, zolang zij andere activiteiten niet belemmeren.

Onze concrete acties

- We versterken en verbeteren winkelgebieden, zodat ze aantrekkelijk blijven voor inwoners en bezoekers.
- We geven ondernemers en verenigingen volop ruimte om evenementen te organiseren, binnen de mogelijkheden van de gemeente.
- We zorgen voor een uitnodigend evenementenbeleid met één loket, waar actief wordt meegedacht met organisatoren en waar je terecht kunt als er iets misgaat.
- We benutten Park Lingezegen voor evenementen en versterken op andere locaties de recreatieve aantrekkingskracht met nieuwe wandelroutes en fietsroutes.
- We zetten opbrengsten van de toeristenbelasting gericht in om recreatie en toerisme te verbeteren, inclusief een betere inrichting van de openbare ruimte.

3.3 Iedereen doet mee op de arbeidsmarkt

Visie en toelichting

Werk is een belangrijke pijler voor een sterke samenleving. Het geeft mensen structuur, sociale contacten en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt bij aan de toekomst van Overbetuwe.

We willen dat zoveel mogelijk inwoners actief deelnemen aan het arbeidsproces. Dat vraagt om goede begeleiding, passende scholing en een nauwe samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Voor mensen die (nog) niet volledig kunnen meedraaien in regulier werk zoeken we naar beschutte werkplekken, leerwerkplekken of andere vormen van meedoen.

Daarnaast zorgen we voor een sociaal vangnet waar nodig, maar we stimuleren iedereen om naar vermogen bij te dragen. Zo versterken we zelfstandigheid, voorkomen we langdurige afhankelijkheid en zorgen we dat werk altijd loont. We voeren geen inkomenspolitiek op lokaal niveau: werk moet altijd lonen ten opzichte van een uitkering. Daarom werken we met een inkomensgrens en bouwen we regelingen stapsgewijs af bij een hoger inkomen.

Uitkeringsfraude is en blijft diefstal, maar een vergissing maakt iemand niet direct tot fraudeur.

Onze concrete acties

- We faciliteren om- en bijscholing voor inwoners in een uitkeringssituatie en begeleiden hen actief naar regulier werk, beschut werk of een leerwerkplek.
- We zorgen samen met onderwijs en bedrijfsleven voor voldoende stageplaatsen en creëren passende banen voor schoolverlaters.
- We voeren een sociaal minimabeleid en bieden effectieve schuldhulpverlening, waarbij we bij problematische schulden ademruimte creëren om escalatie te voorkomen.
- We verplichten uitkeringsgerechtigden die nog niet voldoende ingeburgerd zijn om als tegenprestatie te werken aan hun inburgering en integratie.
- We houden korte lijnen met werkgevers en organisaties om kansen op werk te vergroten en mensen duurzaam te laten uitstromen uit een uitkering.

3.4 Sterk buitengebied

Visie en toelichting

De agrarische sector vormt een onmisbare pijler onder Overbetuwe. Onze boeren zorgen niet alleen voor voedsel, maar ook voor het landschap, het buitengebied en de lokale economie. Maar de uitdagingen zijn groot. Steeds meer ondernemers moeten stoppen of zoeken naar nieuwe verdienmodellen. Het wordt moeilijker om grond rendabel te gebruiken, zeker als verpachting aan bijvoorbeeld laanboomtelers niet mogelijk is en natuurbeheer weinig oplevert. De gemeente kan dat niet oplossen, maar wél ruimte bieden voor ondernemers die willen vernieuwen, omschakelen of diversifiëren.

Overbetuwe heeft baat bij een vitaal buitengebied. Daarom willen we niet alleen aangeven wat níet mag, maar juist ook onderzoeken wat wél kan. Voor agrariërs die willen stoppen, zoeken we mogelijkheden om hun bedrijf of gronden een nieuwe toekomst te geven. En voor ondernemers die door willen, maken we ruimte voor nevenactiviteiten, duurzame energie voor eigen gebruik, korte ketens of nieuwe samenwerkingen.

Boerenbedrijven worden vaak groter of diverser – en juist dat laatste biedt kansen. Wij willen realistisch zijn over wat kan, helder zijn over wat mag, en vooral: perspectief bieden. Want een vitaal buitengebied vraagt om boeren die toekomst zien, of dat nu met koeien, kersen of kampeerplekken is.

Onze concrete acties

- We geven agrarische ondernemers ruimte om hun grond breder te gebruiken, bijvoorbeeld voor agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere vormen van bedrijvigheid, zolang dit ondersteunend blijft aan het agrarisch gebruik.
- We ondersteunen boeren die willen stoppen bij het zoeken naar alternatieve invulling van hun erf, zoals woningbouw in ruil voor landschapsinpassing.
- We maken het mogelijk om op kleine schaal aanvullende inkomsten te genereren, zoals B&B's of educatie, mits passend in het landschap en met draagvlak in de omgeving.
- We stimuleren een duurzame veehouderij en nemen waar mogelijk belemmerende regels voor duurzame energiebronnen voor eigen gebruik (zoals aardwarmte en windenergie) weg.
- We maken het mogelijk om seizoenarbeiders tijdelijk te huisvesten bij agrarische bedrijven, zodat werknemers dicht bij hun werk kunnen wonen en overlast wordt beperkt.
- We ondersteunen initiatieven voor speciale huisvesting voor seizoenarbeiders en sluiten aan bij regionale afspraken.
- Met de nieuwe regels uit 2025 staan we laanboomteelt onder voorwaarden en in beperkte mate toe, met aandacht voor veiligheid, omliggende agrarische activiteiten en het behoud van het landschap.
- We betrekken agrariers actief bij het opstellen van toekomstplannen voor het buitengebied, zodat hun kennis en ervaring worden benut.
- We zien toe dat de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ten oosten van Driel wordt gerespecteerd, om natuur en open landschap te versterken en aaneengroeien van bebouwing richting Arnhem te voorkomen.

4 Samen leven in sterke dorpen

4.1 Sterke sociale basis in de dorpen

Visie en toelichting

In Overbetuwe willen we dat iedereen mee kan doen – op een manier die past bij het leven van nu én bij de toekomst van morgen. Of het nu gaat om zorg, opgroeien, bewegen of cultuur: inwoners moeten zich gezien, gesteund en uitgedaagd voelen. Niet via bureaucratie, maar via betrokkenheid. Niet met dure structuren, maar met een sterke sociale basis.

Daarom zetten we in op een aanpak die werkt. Preventie is voor ons geen vaag containerbegrip, maar een doelgerichte inzet om grotere problemen te voorkomen. Dat betekent: tijdige signalering, mentale weerbaarheid versterken en samenwerken met de mensen die jongeren, ouderen en kwetsbare inwoners écht zien – scholen, huisartsen, verenigingen, ondernemers, jongerenwerk en buurtinitiatieven.

We geloven in zelfregie: inwoners houden zoveel mogelijk de regie over hun eigen leven, met ondersteuning waar dat nodig is. Tegelijk geloven we in lokale zeggenschap: dorpen, buurten en verenigingen die samen oplossingen bedenken en uitvoeren. Want wat van onderop komt, werkt beter én blijft langer bestaan.

De zorg en ondersteuning van de toekomst vraagt om slimme keuzes. Geld is niet de enige oplossing; we moeten eerlijk durven kijken naar wat aantoonbaar werkt, wat haalbaar is en waar mensen ook zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen. Zo houden we de zorg toegankelijk en betaalbaar – voor wie het vandaag nodig heeft én voor de generaties na ons.

Het sociaal domein kost veel geld. Wij willen niemand voor een dichte deur laten staan, maar we moeten wel scherpe keuzes maken. Niet alles kan meer en niet iedere voorziening kan overal blijven bestaan. We kijken daarom kritisch: waar zit de meeste waarde voor onze inwoners? Welke voorzieningen dragen écht bij aan preventie, welzijn en meedoen? Het gaat niet om minder, maar om anders en effectiever werken, dichterbij de leefwereld van mensen. Daarvoor voeren we ook stevige gesprekken met onze partners, zoals Forte en andere zorgaanbieders, over hun rol en effectiviteit.

In Overbetuwe zijn de dorpen en wijken heel verschillend: Elst is geen Zetten, Heteren is geen Oosterhout. Wat werkt in de ene kern, hoeft niet te werken in de andere. Daarom kiezen we voor maatwerk, met inwoners en verenigingen zelf aan het stuur, niet vanuit één blauwdruk.

Onze concrete acties

- We geven dorpsplatforms, buurtverenigingen en vrijwilligersinitiatieven ruimte om zelf plannen te maken en uit te voeren op het gebied van welzijn, ontmoeting en ondersteuning, en sluiten aan bij bestaande sociale netwerken in plaats van van bovenaf oplossingen op te leggen.
- We kijken kritisch naar de rol van zorgpartners: organisaties zoals Forte moeten ondersteunen en faciliteren, niet domineren. Middelen zetten we daar in waar ze het meeste effect hebben voor inwoners.
- We versterken preventie door lokaal en kleinschalig te organiseren, geïnspireerd door goede voorbeelden uit andere gemeenten, met snel contact met scholen, huisartsen, verenigingen, kerken en buurtinitiatieven.

4.2 Zorg dichtbij en op maat

Visie en toelichting

Iedereen krijgt vroeg of laat te maken met zorg. In Overbetuwe willen we dat zorg goed toegankelijk is en aansluit bij de behoeften van inwoners. Hulp organiseren we zoveel mogelijk dichtbij huis, zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving.

We ondersteunen netwerken in de buurt en stimuleren initiatieven die bijdragen aan een sterke sociale basis. Preventie is voor ons geen bijzaak, maar een investering die iedereen ten goede komt. Het gaat niet alleen om mensen die nu al zorg nodig hebben, maar juist ook om inwoners die gezond en zelfstandig willen blijven. Door gezondheid te bevorderen, verbondenheid te versterken en vroeg signalen op te vangen, voorkomen we grotere problemen voor iedereen.

We bouwen aan een zorgstructuur die werkt voor iedereen, nu en in de toekomst. Dat betekent snelle en passende zorg, innovatieve oplossingen en duidelijke afspraken met zorgpartners. Mantelzorgers verdienen onze steun en waardering, en huisartsen, dorpshuizen en het Sociaal Team blijven de vaste gezichten voor laagdrempelige hulp.

Tegelijk maken we keuzes: zorg moet effectief en betaalbaar blijven. Mensen die het zelf kunnen betalen, dragen financieel bij. We geven dorpen en wijken ruimte voor eigen oplossingen, want wat lokaal wordt georganiseerd, sluit het beste aan bij de leefwereld van mensen.

Onze concrete acties

- We zorgen dat thuiszorg binnen één week start na melding en dat er binnen drie weken een passende tijdelijke oplossing is als thuis wonen niet lukt.
- We realiseren meer woonvormen voor ouderen en mensen met een beperking en stimuleren kleinschalige woonvormen met zorg dichtbij.
- We versnellen vergunningen voor woningaanpassingen en maken hierover duidelijke afspraken met woningcorporaties, zodat mensen langer thuis kunnen wonen.
- We ondersteunen en waarderen mantelzorgers via een centraal mantelzorgloket en voorzieningen die hen ontlasten, zoals respijtzorg en tijdelijke opvang.
- We onderzoeken de mogelijkheid voor een huisartsenpost naast het nieuwe ziekenhuis in Elst, zodat inwoners ook buiten kantooruren terechtkunnen.
- We creëren extra ruimte voor huisartsenpraktijken, bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Helster en het OBC in Elst en met een grotere praktijkruimte of medisch centrum in Zetten en Heteren.
- We stimuleren innovatie in de zorg door digitale hulpmiddelen en vernieuwende zorgvormen de ruimte te geven.

4.3 Fijn opgroeien in Overbetuwe

Visie en toelichting

Opgroeien doe je samen – met ouders, scholen, verenigingen en de omgeving. In Overbetuwe willen we dat kinderen en jongeren zich veilig, gezond en met plezier kunnen ontwikkelen. Ze moeten ruimte krijgen om zichzelf te ontdekken, fouten te maken en daarvan te leren. Niet elke dag hoeft een tien te zijn; een stevige basis en mensen die om je heen staan maken het verschil.

Wanneer opgroeien niet vanzelf gaat, bieden we hulp zo dichtbij mogelijk, gericht op wat écht nodig is. We kiezen voor normaliseren waar het kan en ingrijpen waar het moet, zodat kinderen niet onnodig in zware zorgtrajecten belanden en gezinnen tijdig de juiste ondersteuning krijgen.

We investeren in veerkracht en preventie door samen te werken met scholen, verenigingen, sportclubs en buurtinitiatieven. Jongerenwerkers zijn zichtbaar aanwezig in iedere kern en zoeken actief contact met lokale ondernemers. Ondernemers merken vaak als eersten dat jongeren ergens mee worstelen, bijvoorbeeld in hun bijbaan. We willen dat zij laagdrempelig terecht kunnen bij de jongerenwerker, zodat signalen snel worden opgepakt en ondersteuning geboden kan worden.

Met een gezinsgerichte aanpak zorgen we dat ondersteuning aansluit op het hele gezin. Zo bouwen we aan een gemeente waar jongeren kansen krijgen, gezinnen worden ondersteund en iedereen mee kan doen. Ook jeugdprofessionals bij huisartsenpraktijken spelen hierin een rol: zij beoordelen signalen beter, voorkomen onnodige doorverwijzingen en helpen gezinnen sneller. Door signalen vroeg te herkennen en niet alles te problematiseren, voorkomen we bovendien overbehandeling en onnodige medicalisering.

Onze concrete acties

- We zetten jeugdzorg alleen in waar dat echt nodig is, maken de afbakening scherper en zorgen dat kinderen sneller de juiste hulp krijgen.
- We investeren in de veerkracht van jongeren met sport, cultuur, jongerenwerk en aandacht op school, zodat zij beter omgaan met prestatiedruk, sociale media en onzekerheden.
- We versterken preventie door samenwerking: onderwijs, welzijn, sportverenigingen, ondernemers en de gemeente werken samen in huiskamerprojecten en vindplaatsen om signalen vroeg op te pikken.
- In iedere kern is een vaste jongerenwerker zichtbaar en aanspreekbaar voor jongeren, ouders, scholen, sportcoaches en ook voor ondernemers.
- Ieder gezin krijgt één vaste contactpersoon en we hanteren een gezinsgerichte aanpak, waarbij we kijken naar het hele gezin en problemen in samenhang aanpakken.
- De Meedoenregeling blijft bestaan, zodat ieder kind kan sporten, muziekles kan volgen of mee op schoolreis; voor hogere inkomens bouwen we de ondersteuning geleidelijk af om de regeling betaalbaar en gericht te houden.

4.4 Onderwijs met gelijke kansen voor elk kind

Visie en toelichting

Goed onderwijs legt de basis voor gelijke kansen. Het geeft kinderen kennis, vaardigheden en normen en waarden mee, en laat zien hoe we samenleven. De gemeente bepaalt niet wat er in de klas gebeurt, maar heeft wel een belangrijke taak om scholen te ondersteunen bij huisvesting, samenwerking en preventie.

We werken samen met scholen en partners aan een veilige en stimulerende omgeving waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen. We letten op een sterke start in de peuterjaren, op het voorkomen van thuiszitten en op goede verbindingen tussen onderwijs, zorg en welzijn. Scholen zijn ook een vindplaats voor signalen: samen met jongerenwerk en zorgpartners ondersteunen we kinderen en ouders waar dat nodig is.

Zo bouwen we aan een Overbetuwe waar ieder kind de kans krijgt om het beste uit zichzelf te halen, ongeacht achtergrond of wijk, en waar onderwijs bijdraagt aan sterke dorpen en een betrokken gemeenschap.

Onze concrete acties

- We ondersteunen scholen actief bij huisvesting, samenwerking en preventieve ondersteuning, zodat onderwijs overal van hoge kwaliteit is.
- We pakken het probleem van thuiszitters aan en geven ruimte aan nieuwe schoolinitiatieven waar aantoonbare behoefte is.
- We investeren in peuteropvang en samenwerking met consultatiebureaus en scholen om taalachterstanden vroeg te voorkomen en te verkleinen.
- We sluiten een anti-pestepact met scholen om een veilige leeromgeving te garanderen en signalen sneller op te pakken.
- We benutten schoolgebouwen multifunctioneel: buiten schooltijd bieden ze ruimte voor sport, taallessen of buurtbijeenkomsten.
- We zorgen voor veilige routes naar school met duidelijke afspraken over verkeersveiligheid en pakken jaarlijks gericht één of meerdere schoolomgevingen aan.

4.5 Iedereen doet mee en integreert

Visie en toelichting

In Overbetuwe geloven we dat iedereen die hier komt wonen, mee kan doen en een waardevolle bijdrage kan leveren. Nieuwkomers zijn welkom, maar in ruil voor die gastvrijheid verwachten we ook inzet: het leren van de Nederlandse taal, kennis van onze normen en waarden en actief deelnemen aan de samenleving.

Door goede begeleiding en duidelijke verwachtingen helpen we nieuwkomers sneller aan werk, betere kansen voor hun kinderen en een plek in onze gemeenschap. Tegelijkertijd verliezen we anderen niet uit het oog: ook inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven krijgen extra ondersteuning, zodat ook zij volwaardig mee kunnen doen.

Voor de opvang nemen we onze verantwoordelijkheid binnen de landelijke afspraken, maar we bewaken daarbij altijd de veiligheid, de financiën en de leefbaarheid in onze dorpen. Zo bouwen we aan een Overbetuwe waar iedereen die kan en wil meedoen, een kans krijgt om te integreren en bij te dragen.

Onze concrete acties

- We sluiten niemand uit: veel nieuwkomers hebben hun weg gevonden en succesvol geïntegreerd; we verwachten die inzet ook van anderen.
- We zorgen voor betaalbare taalcursussen voor nieuwkomers en pakken laaggeletterdheid actief aan, zodat meer mensen werk kunnen vinden en meedoen.
- Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden zo vroeg mogelijk aan te pakken; ouders worden betrokken bij het taalonderwijs van hun kinderen.
- Bij inburgering besteden we extra aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTIQ+-rechten, antisemitisme en vrijheid van godsdienst. Ook de manier van samenleven in Overbetuwe krijgt nadruk.
- Niet alleen nieuwkomers, maar ook laaggeletterden krijgen toegang tot speciale cursussen, zodat iedereen beter kan meedoen.
- Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente biedt hen geen hulp en verleent geen bed-bad-broodopvang.

We voeren de spreidingswet uit zolang die van kracht is. We dragen naar verhouding bij aan de opvang van asielzoekers en statushouders, maar nooit méér dan de landelijke opgave en alleen als veiligheid en financiën goed geregeld zijn.

4.6 Erfgoed, evenementen en Overbetuwse identiteit

Visie en toelichting

Overbetuwe heeft een rijke lokale cultuur: van monumentale molens en kerken tot levendige dorpsfeesten zoals de paardenmarkt, de kersenfeesten, festiviteiten rond Koningsdag en sportevenementen. Deze tradities en plekken verbinden generaties en dragen bij aan de identiteit van onze dorpen.

We zijn trots op deze geschiedenis en willen dat ook toekomstige generaties ervan kunnen genieten. Monumenten en molens behouden we niet alleen als herinnering aan het verleden, maar geven we – waar mogelijk – ook een functie als plek voor ontmoeting, educatie of lokale activiteiten.

Evenementen geven kleur aan onze dorpen en versterken de gemeenschapszin. We blijven ze ondersteunen met ruimte, duidelijk beleid en één loket binnen de gemeente, zodat initiatiefnemers weten waar ze aan toe zijn.

Onze concrete acties

- We ondersteunen monumenten en molens waar dat nodig en verantwoord is, in samenwerking met eigenaren en stichtingen.
- We benutten erfgoedlocaties waar mogelijk ook voor educatie, ontmoeting of toerisme.
- We behouden en ondersteunen traditionele dorpsfeesten en evenementen, zoals de paardenmarkt, kersenfeesten en Koningsdagactiviteiten.
- We maken het organiseren van evenementen eenvoudiger met duidelijke regels, goede communicatie en één aanspreekpunt binnen de gemeente.

5. Verstandig met ons geld omgaan

Visie en toelichting

Een gezonde gemeente begint bij gezonde financiën. Het geld dat we uitgeven, wordt door onze inwoners en ondernemers verdiend. Daar gaan we zorgvuldig en transparant mee om. Belastinggeld zetten we alleen in als het zichtbaar bijdraagt aan de kwaliteit van onze dorpen, voorzieningen die mensen echt gebruiken en een organisatie die betrouwbaar en slagvaardig werkt.

De gemeente Overbetuwe staat voor grote uitdagingen: steeds meer taken komen op ons bord, terwijl de inkomsten niet automatisch meestijgen. Onze begroting mag niet automatisch meegroeien met alle wensen en ambities; die groeit maximaal mee met de jaarlijkse inflatie. Het is daarom noodzakelijk om scherpe keuzes te maken, prioriteiten te stellen en niet automatisch de lasten te verhogen.

Bij financiële tekorten kijken we eerst kritisch waar de uitgaven boven de Rijksbijdrage liggen en passen we daar bezuinigingen toe. Het verhogen van de OZB gebruiken we niet als makkelijke sluitpost. Een te sterke verhoging maakt een koophuis onbetaalbaar voor mensen met lagere inkomens en mag nooit boven het landelijk gemiddelde uitkomen.

We hanteren daarbij strikte financiële principes: structurele uitgaven worden altijd gedekt door structurele inkomsten en elk raadsvoorstel gaat vergezeld van een duidelijke kostendekking. We leggen inwoners bovendien eenvoudig en inzichtelijk uit waaraan we geld besteden en wat het oplevert.

Tot slot kiezen we niet voor de grootste ambtelijke organisatie, maar voor een goed toegeruste organisatie waar mensen graag werken. Alleen zo kunnen we de ambities die we met elkaar hebben, daadwerkelijk uitvoeren.

Onze concrete acties

- We zorgen jaarlijks voor een heldere, toegankelijke rapportage waarin inwoners kunnen zien waaraan geld is besteed en welk effect dat heeft.
- We bewaken een sluitende begroting die maximaal meegroeit met inflatie, zodat we grip houden op de uitgaven en geen preventief toezicht van de provincie riskeren.
- We zorgen dat elk raadsvoorstel vergezeld gaat van een duidelijke kostendekking en dat structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.
- Bij financiële tekorten zetten we eerst in op bezuinigingen waar uitgaven hoger liggen dan de Rijksbijdrage, in plaats van direct de OZB te verhogen.
- We bouwen en behouden gezonde reserves: een algemene reserve van minimaal €10 miljoen, een weerstandsratio van minimaal 1,4 en een solvabiliteit van minimaal 20%.
- We houden lokale lasten, zoals OZB en leges, onder het landelijk gemiddelde. OZB mag geen sluitpost zijn en mag niet te sterk stijgen; een te grote stijging per jaar voorkomen we.
- We investeren in een kleinere maar sterke en goed toegeruste ambtelijke organisatie, zodat Overbetuwe een aantrekkelijke werkgever is en inwoners en ondernemers kunnen rekenen op kwaliteit en service.

